

Comunicat de presă

Luxemburg, 7 noiembrie 2019

Agenția Executivă pentru Inovare și Rețele a UE a adus o mare parte din beneficiile preconizate, dar ar trebui să amelioreze punerea în aplicare a programelor de cheltuieli care i-au fost delegate, afirmă Curtea de Conturi Europeană

De la crearea sa în 2013, Agenția Executivă pentru Inovare și Rețele (INEA) a adus o mare parte din beneficiile preconizate, se arată într-un nou raport al Curții de Conturi Europene.

Procedurile erau în general bine organizate, dar au fost identificate unele neajunsuri în selecția proiectelor. Curtea a atras atenția totodată asupra riscurilor care pun în pericol implementarea la timp a programului și asupra deficiențelor de la nivelul raportării performanței. Mai mult, agenția ar putea obține sinergii suplimentare în cadrul gestionării programelor prin alinierea și armonizarea procedurilor între cele trei sectoare pe care le acoperă.

INEA a fost înființată în 2013 cu scopul de a pune în aplicare, în numele Comisiei Europene, programe prin care se acordă sprijin pentru proiecte de infrastructură și de cercetare și inovare în domeniul transporturilor, în domeniul energiei și în cel al telecomunicațiilor. Agenției i s-a încredințat gestionarea unor proiecte în valoare totală de 33,6 miliarde de euro în perioada curentă 2014-2020, ceea ce reprezintă cel mai mare buget gestionat de o agenție executivă a UE. Mecanismului pentru interconectarea Europei (MIE) îi corespunde peste 80 % din acest buget.

„Comisia ar trebui să consolideze cadrul juridic aplicabil gestionării de către INEA a programelor de cheltuieli delegate”, a declarat domnul Oskar Herics, membrul Curții de Conturi Europene responsabil de raport. „Acest aspect este esențial pentru a se asigura o utilizare mai transparentă a fondurilor UE și pentru a se contribui cât mai mult la obiectivul general de a face progrese în dezvoltarea rețelelor transeuropene.”

Per ansamblu, Curtea a constatat că INEA a îndeplinit sarcinile delegate definite în mandatul său și a adus o mare parte din beneficiile care au fost anticipate la data înființării sale, în 2013. INEA nu a valorificat însă pe deplin avantajul oferit de reunirea, sub egida unei singure agenții, a unor domenii de politică strâns legate între ele. În special, Curtea arată că INEA ar putea obține sinergii suplimentare și o mai mare eficiență îmbunătățind alinierea și armonizarea procedurilor între

Scopul acestui comunicat de presă este să prezinte mesajele principale ale raportului special adoptat de Curtea de Conturi Europeană. Textul integral al raportului este disponibil la adresa eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

cele trei sectoare pe care le acoperă. INEA se confruntă și cu alte constrângeri legate de cadrul juridic, cum ar fi lipsa de flexibilitate în alocarea personalului, care îi afectează capacitatea de a se adapta la un volum de lucru fluctuant între diferitele sarcini.

Curtea a identificat unele neajunsuri în procedurile de selecție a proiectelor din cadrul MIE, altfel bine organizate. Acestea au avut ca rezultat inconsecvențe în evaluarea proiectelor, în special în ceea ce privește criteriile de selecție utilizate și punctajele acordate în cadrul evaluărilor. Pe lângă aceasta, Curtea nu a identificat nicio legătură sistematică între recomandările experților externi și lista finală a Comisiei cu proiectele selectate și nu exista o documentație clară cu privire la motivele abaterilor de la evaluare. Această problemă a fost observată, de exemplu, în cazul a 14 proiecte de transport din cadrul MIE (în valoare de aproximativ 0,7 miliarde de euro) pentru care experții externi recomandaseră să nu se acorde finanțare.

Curtea avertizează și cu privire la riscul ca programul MIE să nu fie pus în aplicare în integralitate. În lipsa unei planificări multianuale a cererilor de propuneri, unele proiecte au fost depuse prea devreme și, din această cauză, nu erau suficient de mature la data selecției. Acest lucru explică parțial motivele întârzierilor și ale subexecuției unor proiecte. Auditul Curții a arătat că, până în ianuarie 2019 (al cincilea an al perioadei curente), fuseseră plătite doar aproximativ 23 % din fondurile alocate inițial. Curtea conchide că, în condițiile în care perioada 2014-2020 se va încheia în curând, există riscul ca în următoarele luni să se acumuleze în mod semnificativ întârzieri în efectuarea plăților, dezangajări și restituiri, ceea ce va lăsa puțin timp la dispoziție pentru redirecționarea fondurilor către alte proiecte. Acest scenariu este cu atât mai probabil cu cât măsurile corective luate de INEA în legătură cu proiectele care nu evoluează corespunzător nu abordează integral aceste riscuri, mai adaugă Curtea.

În fine, Curtea atrage atenția asupra unor deficiențe în cadrul de performanță al MIE. În prezent, monitorizarea proiectelor se axează cu precădere pe realizări și nu evaluează rezultatele, cum ar fi economiile de timp generate sau volumele mai mari de trafic. În consecință, nu există informații clare care să indice dacă și în ce mod proiectele cofinanțate de UE contribuie efectiv la obiectivele programului și au un impact asupra dezvoltării economice.

Pe baza constatărilor sale, Curtea a formulat o serie de recomandări adresate Comisiei Europene și INEA:

- să amelioreze sinergiile potențiale între cele trei sectoare acoperite de INEA;
- să consolideze cadrul juridic astfel încât să permită un management mai flexibil al programelor delegate;
- să asigure o mai mare armonizare și transparentă a procedurilor de selecție a proiectelor;
- să creeze condiții mai bune pentru implementarea la timp a programului;
- să revizuiască concepția cadrului de performanță pentru a monitoriza mai bine rezultatele proiectelor.

Note către editori

Înființată în 2013, INEA este succesoarea Agenției Executive pentru Rețeaua Transeuropeană de Transport, care a gestionat programul TEN-T pentru perioada 2007-2013. Agenției INEA i-a fost încredințat 93 % din bugetul total al Mecanismului pentru interconectarea Europei și 7 % din bugetul programului Orizont 2020. Per total, bugetul gestionat de INEA se ridică la peste 33 de miliarde de euro. Cele două programe cofinanțază aproape 2 000 de proiecte în cadrul portofoliului INEA. În perioada 2014-2018, INEA a organizat 59 de cereri de propuneri și evaluarea a 2 272 de propuneri de proiecte eligibile.

Raportul special nr. 19/2019, intitulat „INEA a adus beneficiile preconizate, dar deficiențele MIE trebuie soluționate”, este disponibil în 23 de limbi ale UE pe site-ul Curții de Conturi Europene

(eca.europa.eu). Curtea intenționează să publice în 2020 un raport special referitor la infrastructurile transfrontaliere de transport de maximă importanță din UE.

Curtea prezintă rapoartele sale speciale Parlamentului European și Consiliului UE, precum și altor părți interesate, cum ar fi parlamentele naționale, părțile interesate din sectoarele economice vizate și reprezentanții societății civile. Marea majoritate a recomandărilor pe care le formulează Curtea în aceste rapoarte sunt puse în practică.

Persoana de contact pentru presă pentru acest raport

Vincent Bourgeois – E: vincent.bourgeois@eca.europa.eu

T: (+352) 4398 47502 / M: (+352) 691 551 502